

Spis treści

OD REDAKCJI.....	19
------------------	----

CZĘŚĆ I

TEORETYCZNO-METODYCZNE PODSTAWY OCENY EFEKTYWNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Urszula Jeruszka

Rozdział I	
TEORETYCZNE PODSTAWY EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	25
1. Pojęcie i istota efektywności kształcenia zawodowego.....	25
2. Różne ujęcia efektywności kształcenia zawodowego.....	27
3. Czynniki wpływające na efektywność kształcenia zawodowego	30
4. Wskaźniki i kryteria oceny efektywności kształcenia zawodowego	32
5. Rodzaje efektywności kształcenia i jej wyznaczniki	36
6. Wewnętrzna i zewnętrzna efektywność kształcenia zawodowego i jej kryteria... 41	
Literatura	47

Stefan M. Kwiatkowski

Rozdział II	
EFEKTYWNOŚĆ ZEWNĘTRZNA A STANDARDY KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	49
Wprowadzenie	49
1. Zewnętrzny system oceniania.....	49
2. Standardy kwalifikacji zawodowych w systemie egzaminów zewnętrznych.....	52
Zakończenie.....	56
Literatura	57

Janina Dretkiewicz-Więch

Rozdział III	
SKUTECZNE DORADZTWO I PORADNICTWO ZAWODOWE – JEDNYM Z INSTRUMENTÓW WZROSTU EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	58
Wprowadzenie.....	58
1. Poradnictwo zawodowe dla młodzieży szkolnej	58

2. Poradnictwo zawodowe dla osób dorosłych, bezrobotnych i poszukujących pracy	61
3. System poradnictwa zawodowego i edukacyjnego (projekt).....	65
Zakończenie.....	67
Literatura	68

Krzysztof Symela, Janusz Figurski

Rozdział IV	
METODY BADAŃ EFEKTYWNOŚCI ZEWNĘTRZNEJ Kształcenia Zawodowego	70
Wprowadzenie	70
1. Efektywność zewnętrzna a badanie losów absolwentów i ich przydatności zawodowej	72
2. Dobór metod i konstrukcji narzędzi badawczych	74
3. Metody i narzędzia oceny efektywności kształcenia prowadzonego jako eksperyment pedagogiczny MEN	78
4. Badania losów absolwentów szkół	79
5. Badania przydatności zawodowej absolwentów	83
6. Wyniki badań efektywności zewnętrznej kształcenia, prowadzonych w ramach eksperymentu pedagogicznego MEN dla wybranych zawodów	86
Literatura	91

CZĘŚĆ II

**ZBLIŻENIE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I RYNKU PRACY
– DOŚWIADCZENIA WYBRANYCH KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ**

Urszula Jeruszka

TRZY PODSTAWOWE MODELE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO.....	95
--	----

Urszula Jeruszka

Rozdział V	
DUALNY SYSTEM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W SZWAJCARII... ..	97
Wprowadzenie	97
1. Podstawy prawne szwajcarskiego dualnego systemu kształcenia zawodowego	97
2. Usytuowanie dualnego systemu kształcenia zawodowego w systemie edukacji i jego charakterystyka	99
3. Miejsca kształcenia praktycznego w systemie dualnym	101
4. Koszty kształcenia w systemie dualnym	102
5. Efektywność kształcenia zawodowego w systemie dualnym	106
6. Kształcenie uczniów-praktykantów w przedsiębiorstwach w opinii pracodawców szwajcarskich	108
Zakończenie.....	111
Literatura	112

Krzysztof Symela

Rozdział VI

INTEGRACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

I RYNKU PRACY W DANII..... 113

Wprowadzenie..... 113

1. Charakterystyka systemu edukacji 114

1.1. Informacje podstawowe 114

1.2. Polityka edukacyjna i zarządzanie..... 115

2. Związki kształcenia obowiązkowego z rynkiem pracy..... 118

3. Związki kształcenia zawodowego z rynkiem pracy..... 119

3.1. Podstawowe kształcenie zawodowe – EFG..... 119

3.2. Kształcenie zawodowe średnie wyższego szczebla (HTX i HHX)..... 121

3.3. Inne formy podstawowego kształcenia i szkolenia zawodowego 122

3.4. Kształcenie praktyczne..... 124

Podsumowanie..... 126

Literatura 126

Elżbieta Drogosz-Zabłocka

Rozdział VII

INTEGRACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

I RYNKU PRACY WE FRANCJI..... 127

Wprowadzenie..... 127

1. Charakterystyka systemu edukacji 127

1.1. Podstawowe informacje 127

1.2. Polityka edukacyjna i zarządzanie..... 130

2. Usytuowanie edukacji zawodowej 132

3. Przemienny system kształcenia oraz nauka zawodu..... 136

3.1. Nauka zawodu 136

3.2. Kształcenie przemienne..... 136

4. System orientacji i poradnictwa zawodowego..... 138

4.1. Działania w zakresie orientacji i pośrednictwa zawodowego
w systemie szkolnym..... 139

5. Losy absolwentów szkół i sytuacja młodych na rynku pracy 140

Podsumowanie..... 141

Literatura 142

Aneks 143

Janusz Figurski

Rozdział VIII

INTEGRACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I RYNKU PRACY

W NIEMCZECH..... 144

Wprowadzenie..... 144

1. Charakterystyka systemu edukacji 145

2. Związki kształcenia ogólnego z rynkiem pracy – wybór zawodu 150

2.1. Poradnie zawodowe urzędu pracy..... 151

3. Kształcenie zawodowe i jego związek z rynkiem pracy 152

3.1. Kształcenie dualne..... 153

Podsumowanie..... 157

Literatura 158

Krzysztof Symela

Rozdział IX

INTEGRACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I RYNKU PRACY
W WIELKIEJ BRYTANII

.....	159
Wprowadzenie	159
1. Charakterystyka systemu edukacji	160
1.1. Informacje podstawowe	160
1.2. Polityka edukacyjna i zarządzanie.....	161
2. Związki kształcenia obowiązkowego i nadobowiązkowego z rynkiem pracy.....	165
2.1. Związki kształcenia zawodowego z rynkiem pracy	167
3. Organizacje Szkolenia Przemysłowego (Industry Training Organisations – ITOs)	168
4. Związki szkoły z przedsiębiorstwem	170
5. Szkolenie zawodowe	171
Podsumowanie.....	172
Literatura	172

Mieczysław Kabaj

Rozdział X

EFEKTYWNOŚĆ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

W WYBRANYCH KRAJACH. PRZEWAGA SYSTEMU DUALNEGO.....

.....	173
Wprowadzenie	173
1. Inwestowanie w rozwój zasobów ludzkich – klucz do poprawy konkurencyjności.....	173
2. Priorytetowe znaczenie poprawy efektywności edukacji zawodowej	177
3. Systemy i struktury kształcenia w krajach gospodarczo rozwiniętych.....	178
4. Metody poprawy efektywności kształcenia zawodowego.....	183
5. Cechy dualnego systemu kształcenia.....	184
6. Główne motywy wdrożenia dualnego systemu edukacji.....	186
6.1. Koszty kształcenia dualnego	187
6.2. Motywacje przedsiębiorców (pracodawców).....	188
6.3. Motywacje uczniów (stażystów).....	191
6.4. Ewolucja wydajności stażystów	191
7. Struktura kształcenia dualnego	192
8. Wpływ struktury szkolnictwa średniego na efektywność procesu kształcenia.....	193
9. Wnioski kierunkowe i decyzyjne dla polskiego systemu edukacji.....	195
Literatura	198
Załączniki	199

Janina Dretkiewicz-Więch

Rozdział XI

KSZTAŁCENIE ZAWODOWE W POLSCE.....

.....	200
Wprowadzenie	200
1. Struktura szkolnictwa zawodowego	201
2. Reforma edukacji w zakresie kształcenia zawodowego (projekt)	202
3. Klasyfikacja zawodów szkolnych i wykonywanych (gospodarczych).....	207
4. Praktyczna nauka zawodu w szkolnym systemie kształcenia.....	208
5. Bezrobocie absolwentów szkół.....	210
Literatura	214

Stefan M. Kwiatkowski

Rozdział XII

DIAGNOZA STANU I ELEMENTY PROGNOZY W ZAKRESIE ZMIAN STRUKTURY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W POLSCE.....	215
Wprowadzenie	215
1. Dynamika zmian strukturalnych.....	216
2. Uczniowie w szkołach ponadpodstawowych	218
3. Kształcenie ogólne i zawodowe w krajach Unii Europejskiej.....	220
4. Prognozy zmian na rynku pracy w Polsce w latach 2000–2010. Implikacje dla kształcenia zawodowego	220
Zakończenie.....	225
Literatura	225

CZĘŚĆ III

**EFEKTYWNOŚĆ ZEWNĘTRZNA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
W ŚWIETLE WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH****Urszula Jeruszka, Elżbieta Drogosz-Zabłocka, Krzysztof Symela**

Rozdział XIII

OPIS I PRÓBY I TERENU BADAŃ.....	229
Literatura	232

Urszula Jeruszka, Elżbieta Drogosz-Zabłocka, Krzysztof Symela

Rozdział XIV

EFEKTYWNOŚĆ ZEWNĘTRZNA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W OPINII DYREKTORÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH, PRZEDSIĘBIORSTW I URZĘDÓW PRACY	233
Wprowadzenie.....	233
1. Zgodność wykonywanej pracy z poziomem i treścią przygotowania zawodowego	234
2. Wejście absolwentów na rynek pracy.....	235
3. Przedsiębiorstwo jako miejsce realizacji kształcenia praktycznego	239
4. Wpływ informacji o rynku pracy na zmianę struktury i treści kształcenia.....	244
5. Badania losów absolwentów a struktura i treści kształcenia zawodowego	250
6. Podział administracyjny kraju a współpraca szkół i przedsiębiorstw	255
7. Orientacja i poradnictwo zawodowe	256
Wnioski.....	259
Literatura	260

Janina Dretkiewicz-Więch, Krzysztof Symela

Rozdział XV

PROGRAMY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO REALIZOWANE W SZKOŁACH	263
1. Uwarunkowania opracowywania i realizacji programów nauczania w szkołach zawodowych	263
2. Programy kształcenia zawodowego w świetle wyników badań	265

3. Perspektywa poszerzania oferty programowej szkolnictwa zawodowego	269
Wnioski	271
Literatura	272

Urszula Jeruszka, Elżbieta Drogosz-Zabłocka, Krzysztof Symela

Rozdział XVI

KSZTAŁCENIE PRZEMIENNE W POLSKIM SZKOLNICTWIE ZAWODOWYM.....	273
Wprowadzenie	273
1. Stan współpracy szkół zawodowych z przedsiębiorstwami. Zakres stosowania kształcenia przemiennego	273
Wnioski	282
Literatura	283

Elżbieta Drogosz-Zabłocka

Rozdział XVII

DYSKUSJA GRUPOWA NA TEMAT EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO W PRZEDSIĘBIORSTWIE	284
Wprowadzenie	284
1. Założenia	285
2. Szkoły i przedsiębiorstwa. Podstawy współpracy	286
3. Organizacja i zakres współpracy	288
4. Potwierdzanie nabytych umiejętności – pomoc w zatrudnianiu absolwentów	289
Zakończenie	290
Literatura	292

Urszula Jeruszka

Rozdział XVIII

EFEKTYWNOŚĆ METODY MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.	293
Wprowadzenie	293
1. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) – syntetyczny opis metody	294
2. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych – jego funkcje i rola	300
3. Efekty poznawcze metody MZDiN	302
4. Dwa rodzaje zawodów: zawody szkolne i zawody gospodarcze – problem rozwiązany	303
5. Metoda MZDiN – bariery środowiskowe	304
6. Środki finansowe – czynnikiem wpływającym na skuteczność metody MZDiN	305
7. Użyteczność pilotażowych wdrożeń metody MZDiN	306
8. Perspektywa dalszych działań	306
Literatura	307

Urszula Jeruszka

ZAKOŃCZENIE	308
Literatura	312

ANEKS	313
-------------	-----

